

şehir
**ÇOCUK
SEMPOZYUMU**

25-26 NİSAN 2019

PROGRAM / TEBLİĞ ÖZETLERİ

İSTANBUL
ŞEHİR
ÜNİVERSİTESİ

İSTANBUL ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ ŞEHİR'DE ÇOCUK SEMPOZYUMU I

25-26 NİSAN 2019

İstanbul Şehir Üniversitesi
Konferans Salonu 2
Dragos, Kartal İstanbul

**İSTANBUL ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
ÇOCUK ARAŞTIRMALARI BİRİMİ**

sehircocuksempozyum@sehir.edu.tr

**SUÇA SÜRÜKLENEN ÇOCUKLARA UYGULANAN EĞİTİM TEDBİRİ:
SÜREÇ DEĞERLENDİRMESİ**

Bu çalışmada, 2005-2018 yılları arasında İstanbul Adliyesi 4. Çocuk Ceza Mahkemesi'nde eğitim tedbirine hükmedilen dosyalar değerlendirilmiştir. Değerlendirilen dosyalar, 12-15 ve 15-18 yaş grubunda çocuklara verilen güvelik tedbiri niteliğindeki eğitim tedbiri dosyalarıdır. Çalışmada UYAP sistemi üzerinden iki aşamalı bir tarama yapılmıştır: İlk aşamada, mahkemenin UYAP sistemi kullanılarak "Suç Bazlı Karar Türü" bölümünde "Mahkûmiyet" hükmü verilen dosyalar arasından "Tedbir" ceza türü sekmesinde yer alan "Eğitim" tedbiri taranmıştır. Mahkûmiyet ile birlikte verilen güvenlik tedbiri, 2005 yılında bir (1), 2006 yılında üç (3), 2007 yılında iki (2), 2008-2018 yılları arasında ise sıfırdır. 2005-2018 yılları arasında toplamda altı (6) dosya tespit edilmiştir. İkinci aşamada, 2005-2018 yılları arasında "Suç Bazlı Karar Türü" bölümünden "Ceza Verilmesine Yer Olmadığı Kararı" verilen dosyalar taranmıştır. Böylece kusur yeteneği olmadığı için mahkûmiyet hükmü kurulamayan suçta sürüklenen çocuklar hakkında verilen eğitim tedbirli dosyalar tespit edilmiştir. 2006 yılında yedi, 2009 yılında bir (1), 2011 yılında bir (1), 2015 yılında bir (1), 2016 yılında bir (1), 2017 yılında bir (1) olmak üzere toplamda on iki (12) dosya saptanmıştır. Diğer yıllarda ise mahkeme herhangi bir dosyada eğitim tedbirine hükmetmemiştir. Bununla birlikte, aynı tarama, danışmanlık, bakım, sağlık ve barınma tedbiri için de yapılarak tedbirlerin kendi aralarında mukayesesi sağlanmıştır. 2005-2018 yılları arasında otuz bir (31) dosyada güvenlik tedbiri niteliğinde danışmanlık, bakım, sağlık, barınma ve eğitim tedbiri verilirken; bu dosyaların on sekizinde (18) eğitim tedbirine hükmedildiği görülmektedir. Tespit edilen on sekiz (18) dosya arşivden çıkarılarak ayrıntılı olarak incelenmiştir. Eğitim tedbirine hükmedilen çocukların bir kısmı hiç eğitim almamışken; kayda değer bir çoğunluğu ilkokul eğitimini yarıda bırakmıştır. Hakkında eğitim tedbiri verilmesine rağmen çeşitli sebeplerden tedbirin infaz edilemediği çocuk sayısı da oldukça fazladır. Araştırmada bu çocukların tedbir kararına hükmedilen çocuklar içindeki oranı ve tedbirin uygulanamama sebepleri ortaya koyulmaktadır. Çalışmada bulguların uygulama ve bilimsel araştırmalar açısından doğurduğu sonuçlar tartışılarak, eğitim tedbirinin uygulanma sürecinin daha iyi yönetilebilmesi için önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: suçta sürüklenen çocuk, eğitim tedbiri, güvenlik tedbiri, süreç değerlendirmesi

1 İbn Haldun Üniversitesi, Hukuk Fakültesi

2 Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Adalet Programı